

Kiss Anna

(Két vers a Dativus ciklusból)

Falak, közök, képtelenségek

Bécs, még 2014

Szálloda, későn
enyhülő hőségben,
leengedett
rolókkal, a monarchia
szelleme e város,
méteres falai, dómja.

Közök, átjárók,
udvarok, minden ép,
valódi, (történelem a
napos oldalon), lánykámmal
déli árnyékban az
utcakövön. Kupoláról,
piac-ernyőkről
csordul ránk a fény,
járunk benne, ellep
múzeumi homálya,
rég holt festőkhöz ülve,
hogymondják,
milyen volt.

(Eltévedt aranykincsről
villansz elém, ragadsz
fel, égi sólyom!, alakot
ölt hiányod, jelenléted, a
múlt, bárhová rejtsek,
kerülvén avar ménen
utána, hét augsburgi
gyászosak, vagy mi a
japánjainkkal,
fotó-lencsével, kalapban.)

Lélek dolga,
járunk idejében, múlik.

Hundertwasser korlátja
kanyarog fel képtelen
emeletére, másvilági,
habókos kasszagép,
finom csengése
lengi be emlékéit,
sajátos teremtése ettől
távoli mű – az óváros
ott felejtett nyugalomával
bár egybenő,
derű, valódi Bécs.

Ilyennek látnom
szegény jó Batthyánynk,
Széchenyink nem
segít, nyelvét sem
beszélem a Burgnak.
Jobb falai mentén járnok,
emléknyomok
után, szűk közök kövein
fel-le, mik udvarokba
tévednek, s onnan tovább.
Kibukkanni vén kövein,
óvatos ablakai közül
nem vágyom,

csodát látunk pedig,
képtelen virág-pihéket,
kirakatban
tükröződve velünk,
könnyed világot,

mint cipőhóbortok
tárlaton továbbvitt
képtelenségeit –
művészi tökély s
használatatlanság,
elbotlóknak való.

Sajátos
szellemi futamok –
feledhetetlen.

Időn, téren uralkodó,
patinás üzletek,
szőlőkert dongása
birodalmi színekben,
szálloda, nyíló
zuhanyrózsák, felkínált
percek a hőségből,
leengedett rolókkal,

könnyed élet,
nosztalgia lassú patái,
hintó, szentek fölé
beláthatatlan boltozat,
valódi monarchia-élmény,
mint a mire sem
használható cipők.

Lélek dolga.

Legendák, halmok, legendák

Szibéria-változat

Ó, sok időt,

népeket látott Káspi,

s te, Bajkál!,

kénsárga, alvadtvér-szín
felhőkön át végre
fölsejlesz – legendák
merülnek fel kék, halas
vizedből, lassan, mint a
hódítók Pelso-ezüstje, Tihany
kővé vált kecskekörmei.

Én meg keleti selymet
bélelek prémmel,
doromb-zengésbe feledkezem,
átfordulnak az árnyak, az
öltés félbemarad. Ki tudja,
mióta, hogy az óra
bennem visszafelé jár,

(mint mikor albumot
letem kéregálarokkal a
moszkvai metróállomás
piacán, lekvárok,

gyanús húсок,
uborkás üvegek közt.
Fehér rókasapkát egy
másik állomásnál.
Illik rám. „A tunguz
istenit!”, tör fel belőled, hol
költők s más széllel-
béleltek nagy tál hússal
küzdenek a múlt ködén tálaló
világvegi Vadászban.)

Szibéria sokféle.

A zengés, a selymek is
arra keletről valók,
valahogy nem értem még
földet, napokig eltart,
kénsárga, alvadtvér-szín
égen át jövök, lapos
idol-arcok közül, enyéim
arra terelnek csengős, agancsos
nyáját, bárányokat a
lejtőn, hol lovak sörénye
csapkod, nehéz és
magától való minden: az
ősök figyelme, sas, sólyom
felettünk, messze elkerült
medveodvak, a sztyeppe.

Már elvirágzott.

„Az a nagy halom ott”,
szólal meg abakáni
másik felem, kinek
kamerája mindig ilyen
kénsárga, alvadtvér-szín
egek körül forog, „hogyan ott
embert áldoztak volna...
lehet az...?” Volt, ahogy
volt, testvérem, történetünk
csupa halom, néha
felléptet rájuk egy lovas
(mint az a nő, kendő-burokban,
bő ruhában), s emlékezik.

Úgy beszélünk, hallgatunk
együtt, mintha egy almafa
alatt nőttünk volna,
(alma!), utoljára Alma
Atában forgatott. Az „Ugor
folyam” elkészültének idején,
s már ő sincs sehhol!

Szokom a

virrasztásokat.

Kidőlt tengelye rengett, a
világ lejárt róla már
hajnalod előtt is, mindig, ha

országot gyászolunk,
vadkanok tépte úrt,
nagyságos fejedelmet,
árva Petőfit! Ki, ha mégis
menekült a nyugtalan
tömegsír torkából –
Pétervár nem Haynau
Budája. Szibéria

pedig Szibéria.

Tudnak volt nagy
szövetségeinkről, hogy
kik voltunk, vagyunk,
tudnak a „magyarok
száműzött Puskinjáról” –
mi róluk szinte semmit,
előítélet szül előítéletet, a
földről hol dekabristák
lelke lebeg, mint az
övé itt, s valamiképp ott is,
hol ugyanúgy lázadnak,
mint mi, ugyanúgy leveretnek,

a világ lejárhat a
tengelyéről, a lélek ellenáll,
a legendák nem
születnek csak úgy.

De mi van a tényekkel?